KANOTITIES

UITGAVE VAN DE TOERISTISCHE KANOBOND NEDERLAND
NUMMER 5 - 2023, JAARGANG 36

Drakenbootrace, city swim en de Jordaan
Door de Amsterdamse grachten

Kanoniers maken mooie en afwisselende tocht
Historische steden en het Groene Hart

Een wad-ervaring rijker
Laagwater Waddentocht

Vijfde rally georganiseerd door 3e Berkelcompagnie

Berkel biedt variatie in natuur

Tekst en foto's: Ab Kuling

De 3e Berkelcompagnie organiseerde voor de vijfde keer de Berkel Rally. De vaarkalender van de TKBN maakte mij nieuwsgierig. Omdat ik dit gebied niet kende, meldde ik mij vol verwachting aan.

Start in Ellewick

De rivier de Berkel ontspringt in Billerbeck in Duitsland en mondt 110 kilometer verder bij Zutphen in de IJssel. Sinds 2014 zijn de oude rivierbochten in ere hersteld. Het flinke verval wordt gereguleerd met stuwen. Met verschillen in breedte en diepte is er ruimte gemaakt voor veel variatie in natuur. Dat maakte het een genot om te varen.
De rally gaat over het tweede - grotendeels Nederlandse - deel van de rivier. De eerste vaardag gaat over 25 kilometer van Ellewick in Duitsland tot aan de thuishaven van het historisch Berkel-scheepje de Jappe in Borculo. De tweede dag beslaat dertig kilometer van Borculo naar de Berkelpoort in Zutphen.

Fluisterboot

Op sommige delen tussen twee stuwen vaart een enkele historische fluisterboot. Dat zijn mooie houten scheepjes in de vorm van de traditionele boten die hier vroeger voeren. Verder zijn er alleen kano's, vogels, libellen en vissen. Wat een stilte en weelde! Er is volop variatie in natuur op de oevers. Door nauwe passages kom je onverwacht op wijdere plassen.
De 'vloot' die de rally vaart is heel divers: oeroud en gloednieuw, bijna ronde opblaasbootjes, een opvouwboot, canadezen en zeekajaks. Net als de rivier zijn de mensen van de organisatie en de deelnemers Duits en Nederlands. Het leuke is dat de grensbewoners elkaars taal spreken. De informatie vooraf en tijdens de tocht, en de hulp bij het vele in- en uitstappen bij de Nederlandse stuwen, is uitmuntend. De door hen uitgezette bewegwijzering en uitleg vooraf zijn uiterst waardevol.
Er varen ruim zestig mensen mee, in allerlei verbanden. Van gezinnen met jonge kinderen tot stoere survivaltypes in hun eentje. Ze zijn van alle leeftijden, een jochie van tien en zijn twaalfjarige zusje schieten onder toeziend oog van hun moeder in hun snelle wildwaterboten tussen ons allemaal door. Ik moet er even aan wennen dat ik met mijn 74 jaar de oudste van het gezelschap ben.

Watermolen

De zaterdag is zonnig en bijna windstil. De rivier neemt ons meteen bij het loslaten van de steiger mee op haar stroom. Het water en de oevers zijn prachtig. De allermooiste plek op dit stuk is de Mallumse watermolen en de bijbehorende sluis. Speciaal voor de kanovaarders van de Berkel Rally wordt de sluis bediend. Dit gaat op historische wijze: met een lange pikhaak wordt de sluisdeur op zijn plek geduwd, en met een losse zwengel wordt het schuifje in de sluisdeur open gezet.

Zaterdagavond zetten we in Borculo onze tentjes op het grasveld naast het botenhuis van de Jappe, in de wetenschap dat bij heel slecht weer de slaapzak ook in de zaal van het botenhuis mag worden uitgerold. In die zaal wordt ons een groot buffet aangeboden. Daarbij krijgen twee ingelote geluksvogels fraaie gesponsorde peddels aangereikt.
Bij de Nederlandse stuwen gelden andere regels dan bij de Duitse. En dat is niet voor niets! De Duitse zijn aangelegde versmallingen met een matig verval. En goed te nemen. Al krijg je met een te los spatzeil wel een plens in je kuip. De Nederlandse bestaan uit steile muren, waar het water loodrecht meters vanaf dendert. Lijnen van gele bollen, tekstborden die naar de uitstap verwijzen, verbods- en waarschuwingsborden markeren de stuwen. De stroming is daar gelukkig steeds zwak, zodat je niet de stuw wordt ingezogen.
Net nadat iedereen zijn tentje zondagochtend heeft opgerold barst een plensbui los. Terwijl die voortraast, serveren de vrijwilligers van de Berkelcompagnie een perfect ontbijt. Bij het vertrek is het alweer droog en zonnig.

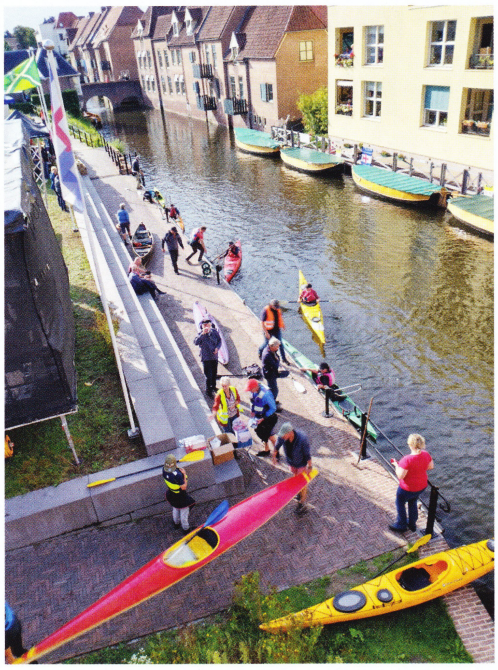

Aankomst in Zutphen

Watervallen

Bij Lochem liggen drie watervallen, afwisselend links en rechts, met een smalle opening. Bij de - nu wat hogere - waterstand zijn deze tot bijna de andere oever doorlopende betonnen strekdammen onzichtbaar. Met bamboestokjes zijn de openingen gemarkeerd. Gelukkig is ons dat van tevoren uitgelegd, anders zou ik deze nauwelijks van riet te onderscheiden takjes genegeerd hebben. Kort na de cascades is er een hartelijk onthaal met koffie en gebak bij de Lochemse kanovereniging Njord.

Als we Lochem achter ons laten wordt de hemel donker, gaat het hard waaien en is de donder hoorbaar. Met drie andere vaarders gaan we bij een geschikt plekje de kant op. Dan zien we vlakbij het witte torentje van een theekoepel. Het blijkt de Staringkoepel uit 1850. Het hek staat uitnodigend open. We schuilen er voor het naderend onweer in een klassiek gedecoreerde gelagkamer. Uitkijkend over de rivier en de velden zien we een kudde koeien naar hun stal gaan. Na een half uur is het onweer weggetrokken maar de regen niet. De druppels stuiteren hoog op. We varen door een zee van luchtbellen en waterstralen. Een bijzondere belevenis. Maar al snel klaart het op en naderen we de uitspanning van Domein Groot Besselink. Daar is gelegenheid om op te warmen.

Veel bochten

De stilte en de schoonheid in de vele bochten tussen Almen en Warnsveld zijn uniek. Door de geringe diepte zie je de planten onder water meewuiven met de stroming. Alleen met het water, de wolken en de vogels stop ik met peddelen en laat de kajak langzaam rondtollen om het in me op te nemen.

Op het laatste stuk naar de Berkelpoort in Zutphen is het alweer zonnig en warm. Op het eindpunt aan de kade bij de oude Berkelpoort krijgt elke kanovaarder een enthousiast applaus en een persoonlijk welkomstlied van een shantykoor.

Ook hier zijn weer de vele helpende handen van de vrijwilligers van de 3e Berkelcompagnie. Elke vaarder krijgt een mooi aandenken, nog meer geschenken en lekkers toegestopt. En de vrijwilligers brengen diegenen die dat willen naar hun auto in Borculo. Ik kijk terug op een prachtige en goed verzorgde tocht in een indrukwekkend gebied, die ik iedereen aanraad.

DRUKWERK

DRUKKERIJ PICOM DE LIER

WAAR IEDERE PENNINGMEESTER VROLIJK VAN WORDT...

NAAST KANOTITIES VERZORGT PICOM OOK GRAAG UW ONTWERP FLYERS BANNERS MAGAZINES EN NOG VEEL MEER

HERMAN EN PAULINE HERTSENBERG
REMBRANDTSTRAAT 13-15,
2678 AT DE LIER
TEL: (0174) 517802
E-MAIL: INFO@PICOM.NL

HOBBY-ATELIER BIZZIE DE LIER

0174-517802 WWW.BIZZIE.TK